नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

नागरिक उड्डयन महाशाखा

टिप्पणी र आदेश

२०८०/०२/२३

संख्या

विषयः निजी हवाई कम्पनीबाट हेलिपोर्ट निर्माण गर्ने सम्बन्धमा। मितिः ....

श्रीमान्,

सिम्रिक एयर प्रा.लि.ले काभ्रे जिल्ला बनेपा नगरपालिका वडा नं. १४ राउत गाउँको माथिल्लो भाग इटापु डाडाँमा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसारको हेलिपोर्ट निर्माण तथा सञ्चालनको लागि आशय पत्र उपलब्ध गराईदिनु हुन भनी यस मन्त्रालयमा मिति २०७९/१०/१३ गते निवेदन दिएकोमा सो सम्बन्धमा यस मन्त्रालय (सचिवस्तर) को मिति २०७९/११/१९ गतेको निर्णयानुसार नेपाल सरकार रक्षा मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयलाई निजी हवाई कम्पनीबाट हेलिपोर्ट निर्माण सम्बन्धमा उपयुक्त राय/सुझाव उपलब्ध गराइदिनु हुन भनी यस मन्त्रालयबाट मिति २०७९/११/२६ गते लेखी पठाइएकोमा गृह मन्त्रालयबाट मिति २०८०/०१/१० गते र रक्षा मन्त्रालयबाट मिति २०८०/०१/१४ गते प्राप्त राय/सुझाव यसैसाथ संलग्न छन्।

गृह मन्त्रालयबाट प्राप्त राय अनुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोकको गृह मन्त्रालयमा पठाइएको पत्रबाट उक्त स्थानमा हेलिपोर्ट निर्माण गर्न सम्बन्धित वडा कार्यालय, स्थानीय वासिन्दा, जिल्ला प्रहरी कार्यालय र जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठकको निर्णयबाट सकारात्मक राय, सहमती तथा उक्त ठाउँमा सिम्रिक एयर प्रा.लि.ले अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसारको हेलिपोर्ट निर्माण गर्न कुनै बाधा व्यवधान नपुग्ने भनी लेखी आएकोले उक्त हेलिपोर्ट निर्माण गर्ने सम्बन्धमा सकारात्मक राय आएको छ। रक्षा मन्त्रालयबाट प्राप्त राय अनुसार नेपाली सेना, प्रधान सेनापतिको कार्यालय जङ्गी अड्डाबाट मिति २०८०/०१/०६ मा निजी कम्पनीबाट हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन गर्नाले विभिन्न तस्करी तथा गैह्रकानूनी गतिविधीहरुमाथि निगरानी/नियन्त्रण गर्ने कार्यहरु चुनौतीपूर्ण हुने हुँदा सुरक्षा संवेदनशीलता बढ्न जाने, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको हवाई चापलाई सहजीकरण गर्न नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले भक्तपुर जिल्लाको नलिन्चोकमा हेलिपोर्ट निर्माण गर्ने योजना रहेको हुँदा नेपाल सरकारको तहबाट नै हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन गर्नाले नीतिगत, भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा एकरुपता तथा स्तरयुक्त एवं समग्र सुरक्षात्मक उपायहरुको अवलम्बन सुनिश्चित हुने हुँदा निजी कम्पनीबाट यस किसिमका महत्वपूर्ण र संवेदनशील हवाई भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सतर्कता हुनुपर्ने, यस प्रकारका अति संवेदनशील कार्यहरु नेपाल सरकार बाहेकले अन्य निकायलाई समानान्तर हुने गरी कार्य गर्न दिन सुरक्षाको दृष्टिकोणले उपयुक्त नहुने र भविष्यमा देशका अन्य संवेदनशील क्षेत्रहरुमा समेत निजी कम्पनीहरुबाट यस प्रकारका हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन गर्न माग हुन सक्ने हुँदा सुरक्षा चुनौती एवं सुरक्षाकर्मीहरुको तैनाथीलाई समेत मध्येनजर गर्दा निजी कम्पनीद्वारा हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन चुनौतीपूर्ण भएकोले उल्लेखित बुँदाहरुलाई मनन गरी निर्णय लिन उपयुक्त हुने व्यहोराको राय प्राप्त भएको छ।

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

नागरिक उड्डयन महाशाखा

टिप्पणी र आदेश

पत्र संख्या

विषय: मिति: ....

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणबाट जारी जमिनको सतहमा हेलिप्याड निर्माण तथा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ अनुसार प्रत्येक स्थानीय निकायमा हेलिप्याड निर्माण गरी गाउँगाउँमा हेलिप्याड निर्माण गर्ने नेपाल सरकारको नीति कार्यान्वयन गर्न यस कार्यविधि बमोजिम निर्माण हुने हेलिप्याडको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धित स्थानीय तहको हुने व्यवस्था छ। गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएशन) ऐन, २०१५ अनुसार हेलिपोर्ट/हेलिप्याड विमानस्थलको परिभाषामा पुर्ने र गैर सैनिक हवाई उडान नियमावली, २०५२ को परिच्छेद १० मा सञ्चार तथा विमानस्थल सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ। हवाई नीति, २०६३ ले निजी क्षेत्र समेको सहभागीतामा हवाई यातायात संरचना/पूर्वाधारहरुको विकास गर्न BOT, OT, BOOT वा अन्य उपयुक्त प्रक्रियाद्वारा स्वदेशी/विदेशी निजी क्षेत्रको लगानीलाई खुला गर्ने नीति अख्तियार गरेको छ। उक्त नीतिमा देशको आवश्यकता, भौगोलिक अवस्थिति, जनसङ्ख्याको वितरण, क्षेत्रीय सन्तुलन, पर्यटन प्रवर्द्धन, अन्य विमानस्थलको निकटता, लागत प्रतिफलको सम्भावना समेतको मूल्याङ्कन गरी जनसहभागिता वा स्थानीय तह वा निजी क्षेत्रको वा संयुक्त लगानीमा विमानस्थल तथा हेलिप्याड/हेलिपोर्ट निर्माण एवं संचालनको अनुमती दिने कार्यनीति समेत लिएको देखिन्छ। हवाई नीति, २०६३ ले झैं प्रस्तावित हवाई नीति, २०७७ मा समेत हवाई यातायात संरचनाहरु विकास तथा संचालन गर्न स्वदेशी तथा विदेशी निजी क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यनीति रहेको छ। सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ मा समेत सार्वजनिक-निजी साझेदारीमा विमानस्थल लगायतका हवाई यातायातसँग सम्बन्धित पूर्वाधार निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न सकिने व्यवस्था छ। नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३ मा विमानस्थलको निर्माण, पुन: निर्माण, विकास, विस्तार तथा मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको रहेको उल्लेख छ। हाल व्यवहारमा हेर्दा सुरक्षा संवेदनशीलता एवं मापदण्डहरुको पूर्ण पालना हुने गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलहरुको निर्माण, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको लगानी र सहभागिता विश्वव्यापी रुपमा नै रहँदै आएको छ।

अत: सिम्रिक एयर प्रा.लि.ले प्रस्ताव गरेको माथि उल्लेखित हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालनको सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयबाट सकारात्मक राय प्राप्त भएको, रक्षा मन्त्रालयबाट निजी क्षेत्रबाट हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन हुँदा सुरक्षा चुनौतीहरु बढ्न सक्ने देखिएकोले सुरक्षा चुनौती विश्लेषण गरेर मात्र हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालनको कार्य अगाडी बढाउनु पर्ने आशयको राय प्राप्त भएको, गाउँगाउँमा हेलिप्याड निर्माण गर्ने तथा हवाई पूर्वाधार निर्माणमा निजी क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहित गर्ने नेपाल सरकारको नीति रहेको, माथि उल्लेखित नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थाहरुमा समेत हवाई पूर्वाधार निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको लगानी र भूमिकालाई जोड दिइएको, सरकार मात्रको लगानीबाट अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुपका हवाई पूर्वाधार विकास गर्न

सम्भव नहुने सन्दर्भमा रक्षा मन्त्रालयबाट व्यक्त सुरक्षा चासो र संवेदनशीलतालाई विशेष मनन गर्दै कानून बमोजिमका जिम्मेवार निकायहरुबाट हवाई सुरक्षा संवेदनशीलतालाई पूर्ण रुपमा सम्बोधन हुने तथा हेलिपोर्ट निर्माण गर्दा स्थापित मापदण्डहरु पूर्ण रुपमा लागू गरी तथा गराई एवं सम्बन्धित निजी क्षेत्र सो कार्यको लागि पूर्ण रुपमा जिम्मेवार तथा जवाफदेही हुने गरी नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको विमानस्थलको निर्माण, पुनः निर्माण, विकास, विस्तार तथा मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी समेतलाई प्रभावकारी बनाउने गरी सिम्रिक एयर प्रा.लि.लाई काभ्रे जिल्ला बनेपा नगरपालिका वडा नं. १४ राउत गाउँको माथिल्लो भाग इटापु डाडाँमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्वीकृत मापदण्ड र सुपरीवेक्षणमा रहेर अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसारको हेलिपोर्ट निर्माण तथा सञ्चालनको लागि सैद्धान्तिक सहमती उपलब्ध गराउन एवं सो सम्बन्धमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणलाई लेखी पठाउन आवश्यक निर्णय हुन पेश गरेको छु।

(रामबहादुर के.सी.)
शाखा अधिकृत

श्रीमान् सचिवज्यू

उपरोक्त विषयमा शा.अ.को टिप्पणी रायमा स्पष्ट रुपमा उल्लेख भै सकेको छ। उक्त रायमा उल्लेख भएको अलावा निजी क्षेत्रले हेलिप्याड हेलिपोर्ट बनाउने र आफ्नो प्रयोजनको लागि मात्र सञ्चालन गर्न पाउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार (मं.प.) बाट स्वीकृत भै संघीय संसदमा दर्ता भएको "नेपाल हवाई सेवा प्राधिकरणको स्थापना र व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक २०७६" को दफा १४(७) मा "निजी क्षेत्रले मन्त्रालयको स्वीकृति लिई प्राधिकरणबाट स्वीकृत मापदण्ड पुरा गरी आफ्नो प्रयोजनको लागि हेलिप्याड निर्माण गरी हेलिकप्टर उडान सेवा सञ्चालन गर्न सक्नेछ" उक्त व्यवस्था रहेको र उक्त व्यवस्था संघीय संसदको राष्ट्रिय सभाले समेत हुबहु पारित गरी स्वीकृत गरिसकेको अवस्था देखिन्छ। यसको अर्थ स्वयं नेपाल सरकारको नीति निजी क्षेत्रलाई हेलिप्याड निर्माण र सञ्चालन गर्न दिने विषयमा उदार हुँदै गएको देखिन्छ। तसर्थ गृह मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालयको राय तथा उपरोक्तमा पेश भएको टिप्पणी राय समेतको आधारमा श्री सिम्रिक एयर प्रा.लि.लाई काभ्रे जिल्ला बनेपा नगरपालिका वार्ड नं. १४, राउत गाउँको माथिल्लो भाग इटापु डाँडामा ने.ना.उ. प्राधिकरणबाट स्वीकृत मापदण्ड

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

टिप्पणी र आदेश

पत्र संख्या

विषय: मिति: ....

र सुपरिवेक्षणमा रहेर हेलिप्याड निर्माण र सञ्चालनको लागि सैद्धान्तिक सहमती दिने तथा उडान सुरक्षा, हवाइ सुरक्षा, सार्वजनिक सुरक्षाको सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पूर्ण पालना गर्ने शर्त सहित उक्त कार्यमा आवश्यक समन्वय र सुपरिवेक्षणको लागि ने.ना.उ.प्रा. लाई निर्देशन समेतको लागि निर्णयार्थ पेश गरेको छु।

[illegible]

(सह सचिव)

माननीय मन्त्रीज्यू

प्रस्तुत व्यहोरा निर्णय हुन पेश गरेको छु।

[illegible]
०७७/५/[illegible]

सुरेश अधिकारी
सचिव

स्वीकृत
[illegible]
[illegible]

किराती
मन्त्री

[illegible]

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
(नागरिक उड्डयन महाशाखा)

E-mail: motca@ntc.net.np
फ्याक्स नं.: ४२११७५८
४२११८४६
४२११६८५
४२११७८५
४२११५९६
सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल।

पत्र संख्या :- 080/81
च.नं. 9256

मिति :- २०८०/०२/२८

श्री नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण,
प्रधान कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौं।

विषय :- निजी हवाई कम्पनीबाट हेलीपोर्ट निर्माण सम्बन्धी निर्णय पठाइएको सम्बन्धमा।

प्रस्तुत विषयमा सिम्रिक एयर प्रा.लि.ले काभ्रे जिल्ला बनेपा नगरपालिका वडा नं. १४ राउत गाउँको माथिल्लो भाग इटापु डाडाँमा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसारको हेलिपोर्ट निर्माण तथा सञ्चालनको लागि आशय पत्र उपलब्ध गराईदिनु हुन भनी यस मन्त्रालयमा मिति २०७९/१०/१३ गते निवेदन दिएकोमा सो सम्बन्धमा यस मन्त्रालय (सचिवस्तर) को मिति २०७९/११/१९ गतेको निर्णयानुसार नेपाल सरकार रक्षा मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयलाई निजी हवाई कम्पनीबाट हेलिपोर्ट निर्माण सम्बन्धमा उपयुक्त राय/सुझाव उपलब्ध गराइदिनु हुन भनी मिति २०७९/११/२६ गते लेखी पठाइएकोमा गृह मन्त्रालयबाट मिति २०८०/०१/१० गते र रक्षा मन्त्रालयबाट मिति २०८०/०१/१४ गते प्राप्त राय/सुझाव समेतको आधारमा यस मन्त्रालयको मिति २०८०/०२/२६ गते तपसिल बमोजिमको निर्णय (माननीय मन्त्रीस्तरिय) भएकोले उक्त निर्णय आवश्यक कार्यान्वयनको लागि पठाइएको व्यहोरा निर्णयानुसार अनुरोध छ।

तपसिल

"सिम्रिक एयर प्रा.लि.ले प्रस्ताव गरेको उल्लेखित हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालनको सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयबाट सकारात्मक राय प्राप्त भएको, रक्षा मन्त्रालयबाट निजी क्षेत्रबाट हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालन हुँदा सुरक्षा चुनौतीहरु बढ्न सक्ने देखिएकोले सुरक्षा चुनौती विश्लेषण गरेर मात्र हेलिपोर्ट निर्माण तथा संचालनको कार्य अगाडी बढाउनु पर्ने आशयको राय प्राप्त भएको, गाउँगाउँमा हेलिप्याड निर्माण गर्ने तथा हवाई पूर्वाधार निर्माणमा निजी क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहित गर्ने नेपाल सरकारको नीति रहेको, माथि उल्लेखित नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थाहरुमा समेत हवाई पूर्वाधार निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको लगानी र भूमिकालाई जोड दिइएको, सरकार मात्रको लगानीबाट अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुपका हवाई पूर्वाधार विकास गर्न सम्भव नहुने सन्दर्भमा रक्षा मन्त्रालयबाट व्यक्त सुरक्षा चासो र संवेदनशीलतालाई विशेष मनन गर्दै कानून बमोजिमका जिम्मेवार निकायहरुबाट हवाई सुरक्षा संवेदनशीलतालाई पूर्ण रुपमा सम्बोधन हुने तथा हेलिपोर्ट निर्माण गर्दा स्थापित मापदण्डहरु पूर्ण रुपमा लागू गरी तथा गराई एवं सम्बन्धित निजी क्षेत्र सो कार्यको लागि पूर्ण रुपमा जिम्मेवार तथा जवाफदेही हुने गरी नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको विमानस्थलको निर्माण, पुन: निर्माण, विकास, विस्तार तथा मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी समेतलाई प्रभावकारी बनाउने गरी सिम्रिक एयर प्रा.लि.लाई काभ्रे जिल्ला बनेपा नगरपालिका वडा नं. १४ राउत गाउँको माथिल्लो भाग इटापु डाडाँमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्वीकृत मापदण्ड र सुपरीवेक्षणमा रहेर अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसारको हेलिपोर्ट निर्माण तथा सञ्चालनको लागि सैद्धान्तिक सहमती उपलब्ध गराउने एवं सो सम्बन्धमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणलाई लेखी पठाउने।"

२०८०/०२/२८
(रामबहादुर के.सी.)
शाखा अधिकृत

बोधार्थ
श्री सिम्रिक एयर प्रा.लि., काठमाडौं।

सेतोपाटी